

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 022 057/99-5067
Signatura: vb2bs104

Oblastní pracoviště č. 2 Střední Čechy
Okresní pracoviště Beroun

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola, Praskolesy 104, 267 54 Praskolesy
IZO:	002 050 561
Ředitelka školy:	Tat'ána Houdková
Zřizovatel:	Obec Praskolesy
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Beroun
Termín inspekce:	9. - 12. 2. 1999
Inspektoři:	Mgr. Miroslava Březinová - vedoucí týmu, Jan Zapach - člen týmu.
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., výroční zpráva školy, podkladová inspekční dokumentace pro základní školy, žákovské notýsky a knížky, písemné projevy žáků.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ředitelka nemá písemně stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje školy. Pro tento školní rok není zpracován ani plán nejdůležitějších úkolů a akcí, které by se týkaly nejen výchovně-vzdělávací práce, ale i dalších oblastí. Má sestaven časový rozvrh pedagogických rad, který heslovitě zachycuje jejich program.

V zápise z jednání srpnové pedagogické rady jsou zaznamenány některé úkoly, které škola bude realizovat. V tomto školním roce probíhá tzv. „Knoflíkový rok“ - je především zaměřen na samostatnou tvořivost žáků a ekologické aktivity.

Nejsou zpracovány koncepční záměry školy, plánování je nedostatečné. Stupeň hodnocení - podprůměrný.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Trojtřídní škola (17, 20 a 9 žáků ve třídách) s pěti ročníky a s jedním oddělením školní družiny má jednoduchou organizační strukturu.

Ředitelka byla jmenována do funkce k 1. 7. 1995 a poté ještě k 1. 10. 1995 (bez konkurzního řízení). Pro její výkon má odpovídající pedagogickou způsobilost (PF UK, učitelství pro I. stupeň ZŠ, tělesná výchova); má 13 let praxe. Zároveň vykonává funkci třídní učitelky. Absolvovala přípravu školských manažerů pořádanou Pedagogickým centrem Praha. Zúčastnila se školení o primární protidrogové prevenci a kurzu Diagnostika a náprava specifických vývojových poruch učení a chování, získala osvědčení o studiu anglického jazyka ve Státní jazykové škole v Berouně.

Poradním orgánem ředitelky jsou pedagogické rady, které se konají pětkrát ročně. Zabývají se výchovnou a vzdělávací problematikou, opomíjena jsou zjištění a opatření z kontrolní činnosti. Dle potřeby jsou svolávány pracovní porady. Ve škole není ustanoveno metodické sdružení.

Základní formou řízení je každodenní osobní jednání ředitelky s pedagogickými pracovníky a ostatními zaměstnanci.

Ve škole není zřízeno metodické sdružení. Organizační struktura vyhovuje potřebám školy, umožňuje její řízení. Stupeň hodnocení - průměrný.

2.2 Personální struktura

Ve škole pracují kromě ředitelky ještě dvě učitelky. Jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle § 4 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 137/1997 Sb. Anglický jazyk je vyučován učitelkami bez odborné způsobilosti. Výchovně-vzdělávací práci ve školní družině (22 hodiny) zajišťuje jedna vychovatelka, která vyučuje osm hodin v I. třídě (nemá odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku). Je třeba ihned řešit personální zabezpečení chodu ranního oddělení školní družiny; o děti se stará školnice, což však není předmětem její pracovní činnosti.

Provoz školy také zabezpečují školnice (celý úvazek) a topič (0,71 úvazku).

Personální strukturu lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitelka nemá zpracován plán kontrolní činnosti. K termínu konání inspekce neuskutečnila žádné hospitace. Byla provedena jen jedenkrát kontrola třídních knih, chybí zpětná vazba.

Společně hospitované hodiny dovedla ředitelka výstižně zhodnotit, charakterizovat jejich nedostatky a stanovit příslušné závěry. Vypovídací schopnost zápisů z hospitační činnosti (z loňského školního roku) má dobrou úroveň. Výsledky kontrol nebyly projednávány na pedagogických radách.

Pro hodnocení pracovníků jsou stanovena kritéria, na jejich vypracování se však sami nepodíleli. Při rozdělování nadtarifních složek platu se uplatňuje diferenciací.

Pro hodnocení prospěchu žáků v jednotlivých předmětech je využíváno v rozporu s právní normou nestandardních postupů (mínus ke stupni hodnocení), viz protokol o kontrole čj. 022 058/99-5067.

Ředitelka nemá vytvořen systém kontroly. Pro hodnocení prospěchu žáků je využíváno v rozporu s právní normou nestandardních postupů. Tuto oblast lze hodnotit jako podprůměrnou.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je založen na každodenním osobním jednání ředitelky s ostatními učitelkami a správními zaměstnanci. V letošním roce byla ustanovena Rada žáků, která se schází s ředitelkou jedenkrát za měsíc.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím notýsků nebo žákovských knížek a na třídních schůzkách (konají se čtyřikrát až pětkrát za rok). Se životem školy se mohou rodiče i ostatní veřejnost seznámit na tzv. Dni otevřených dveří; jsou pořádány besídky a výstavy.

Velmi dobrá je spolupráce se spádovými školami (1. a 2. ZŠ Hořovice) a se ZŠ Lochovice a Tlustice.

Informace o dění ve škole jsou prezentovány ve Zpravodaji obce Praskolesy a v okresním tisku.

Vnitřní a vnější informační systém lze hodnotit jako průměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a odst. 1 školského zákona č. 258/1996 Sb. je vedena, ale byly v ní zjištěny nedostatky.

V třídních knihách je občas nekonkrétně vyjádřen obsah učiva (Opakování). V katalogových listech není uveden záznam o klasifikaci, která se řídí opatřením MŠMT ČR čj. 10868/95-22 ke klasifikaci žáků v 1. ročníku ZŠ v I. pololetí. U čtyř dětí ještě nejsou zpracovány individuální vzdělávací plány pro integrované žáky. Není sestaven řád cvičné kuchyňky.

Některé nedostatky administrativního charakteru byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Povinná dokumentace je vedena, má dobrou administrativní úroveň; byly zjištěny nedostatky. Celkově lze tuto oblast hodnotit stupněm průměrný.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. Učební plán v 1. - 4. ročníku je v souladu s uvedeným vzdělávacím programem; v 5. ročníku není dodržen týdenní počet vyučovacích hodin (tj. 25 hodin) stanovený učebním plánem (předmět vlastivěda a přírodověda - vyučují se tři hodiny místo čtyř hodin); učební plán v 5. ročníku neodpovídá přijatému vzdělávacímu programu.

Škola vykazuje pět žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování.

Učební plán v 5. ročníku (předmět vlastivěda a přírodověda) neodpovídá přijatému vzdělávacímu programu. Stupeň hodnocení - nevyhovující.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky ze státního rozpočtu přidělené škole Školským úřadem Beroun plně postačují na pokrytí mezd a umožňují ředitelce diferencovaně přidělovat jejich nadtarifní složky. Finanční nedostatečnost v oblasti učebnic a pomůcek škola částečně kompenzuje způsobem, který je v rozporu s § 1 odst. 4 nařízení vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb - žáci 1. ročníku svoje učebnice na konci školního roku vracejí škole k dalšímu použití.

Výši rozpočtu zřizovatel školy sděluje. Provoz je plně zajištěn, potřebnou údržbu provádějí po vzájemné dohodě místní firmy resp. řemeslníci. Zřizovatel hradí i většinu školních potřeb.

S výjimkou jediného sponzora, jenž poskytuje příspěvek pravidelně již několik roků, získává škola další prostředky touto formou jen ojediněle.

Inventarizaci majetku evidovaného prostřednictvím PC provádí dílčí komise jmenovaná zřizovatelem 1x ročně. Při kontrole byl předložen pouze zápis z prosince 1996, který ředitelce školy doporučoval zajistit zpracování a vyvěšení inventárních seznamů v jednotlivých místnostech budovy; tento úkol nebyl do současné doby splněn.

Neefektivní hospodaření se státními prostředky nebylo při kontrole zjištěno.

Přesto, že finanční prostředky ze státního rozpočtu využívá škola hospodárně, byly v této oblasti zjištěny nedostatky; hodnocena je jako spíše podprůměrná.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Technický stav staré, ale udržované školní budovy, umístěné v centru obce, je dobrý, občasné problémy jsou s vytápěním. Perspektivně bude stav řešen změnou vytápěcího média (plyn za tuhá paliva) s nezbytnou úpravou systému.

Tři ze čtyř prostorných učeben jsou kmenové, ve čtvrté, která je v současné době zařízena a používána jako herna, jsou umístěny tři počítače, HIFI věž, zvuková notová osnova atd. Pro práci je dále využívána dobře zařízená a vybavená místnost školní družiny, malý kabinet, cvičná kuchyňka a sborovna. Šatny jsou žákům přístupné pouze z nefrekventované strany náměstí. Nábytek je většinou starší, ale udržovaný. Škola nemá vlastní tělocvičnu ani hřiště, využívá však obě zařízení místní tělovýchovné jednoty.

Fond učebnic a učebních textů dostačuje, používají se publikace z nakladatelství Prodos, v 5. ročníku Fortuna. Vybavení učebními pomůckami i audiovizuální a didaktickou technikou umožňuje plnit vzdělávací program školy, bude nutné doplnit některé pomůcky pro výuku anglického jazyka. Kromě tří vlastních počítačů umístěných v herně (jeden používá ředitelka školy pro účely administrativy a řízení) jsou ve třídách k dispozici další tři, zapůjčené jedním rodičem - podnikatelem.

Materiálně-technické podmínky mají průměrnou úroveň.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin odpovídá požadavkům § 9 odst. 2 a 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Vybavení pracovních míst žáků i vyučujících je dobré. Pěkná byla výzdoba tříd i chodeb. V budově byla přiměřená teplota. Výjimkou však je kabinet, kde bylo chladno (jednoduché okno); v této místnosti je třeba pečlivě uspořádat pomůcky. Prostory školy jsou udržovány v čistotě a pořádku.

Dveře u dívčího WC se špatně zavírají, z bezpečnostního hlediska není dostatečně zajištěno okno. Linoleum u prahu družiny a v dalších prostorách je opotřebované.

Stravování žáků a zaměstnanců zajišťuje kuchyně při Mateřské škole Praskolesy. Pitný režim škola nezabezpečuje, žáci si nosí nápoje z domova.

Stupeň hodnocení - průměrný.

10 Plnění učebních osnov

Učební osnovy odpovídají přijatému vzdělávacímu programu. V jejich plnění nebyly v době inspekce shledány žádné závady.

11 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Matematika

Hospitováno bylo ve třech hodinách, po jedné u každé z vyučujících.

Všechny sledované hodiny se vyznačovaly dobrou organizační i materiální přípravou, jejich hlavními přednostmi byly pěkné vzájemné vztahy s dětmi, příznivá pracovní atmosféra a systematický postup učitelů. Účelně se v nich střídaly činnosti a formy práce, žáci byli motivováni, povzbuzováni a hodnoceni, vyučující uplatňovaly zásady názornosti a přiměřenosti, respektovaly individuální schopnosti dětí. Mimořádně kvalitní byla úroveň výuky i efektivita hodiny velmi zkušené vyučující v 5. ročníku, jako spíše nadprůměrnou lze označit i snaživou práci začínající učitelky ve II. třídě.

Frekvence známek v žákovských knížkách je přiměřená (cca 25 za pololetí), zjištěno bylo všeobecné používání klasifikace „s mínusem“. Písemnostem žáků je věnována dostačující pozornost, úroveň je nejlepší v 5. ročníku.

Jedna vyučovací hodina je hodnocena jako vynikající, zbývající jako spíše nadprůměrné.

Praktické činnosti

Hodinu zkušené a probované vyučující lze charakterizovat pečlivým materiálním zajištěním, perfektním metodicko-organizačním zvládnutím a nadprůměrnou efektivitou. Probírané téma všechny žáky zcela zaujalo, užitná i estetická hodnota výrobků byla vysoká. U začínající učitelky, jejíž hodina byla rovněž dobře připravena, se projevila dosud malá míra pedagogické zkušenosti. Vlivem rozdílné úrovně manuální zručnosti a nestejného pracovního tempa žáků v početné pracovní skupině nebyl zcela splněn stanovený cíl.

Jedna sledovaná hodina měla úroveň nadprůměrnou, druhá spíše podprůměrnou.

Český jazyk

Uskutečnily se čtyři hospitace u čtyř vyučujících, z nichž dvě jsou bez pedagogické a odborné způsobilosti.

Dvě hodiny měly jasný cíl a přiměřený obsah. Byly založeny především na individuální práci a skupinových činnostech. Vyučující dbaly na rozvíjení slovní zásoby žáků, zadávaly problémové úkoly. Dětem bylo učivo přibližováno formou her a scének.

Zvláště u zkušené učitelky byli žáci velmi dobře motivováni a vedeni k pečlivému zpracování zadaných úkolů. S dětmi jednala velmi taktně, trpělivě, respektovala jejich pracovní tempo.

V dalších dvou hodinách převažoval frontální způsob výuky, zařazeny byly také individuální samostatné činnosti a řízený rozhovor.

Ve všech vyučovacích jednotkách byly využívány mezipředmětové vazby.

Jedna hodina je hodnocena jako vynikající, další hodina byla spíše nadprůměrná, dvě měly průměrnou úroveň.

Prvouka, vlastivěda

Hodina prvouky v I. třídě (1. a 2. ročník) byla po stránce metodické a organizační dobře připravena. Učitelka střídala různé formy práce, využívala obrazový materiál a přírodniny. Ve 2. ročníku si žáci prostřednictvím modelových situací ověřovali znalosti a upevňovali dovednosti z oblasti dopravní výchovy. Děti obou ročníků byly velmi dobře motivovány, aktivně si osvojovaly učivo.

Ve II. třídě (3. a 4. ročník) probíhala současně výuka prvouky a vlastivědy. Vyučování bylo založeno hlavně na frontálním procvičování a samostatné písemné práci. Výklad nového učiva byl proložen řízeným rozhovorem a ve 3. ročníku i názornými ukázkami. Žáci zde nedostali dostatečný prostor pro uplatnění svých dovedností a poznatků z běžného života. Hodina vlastivědy byla málo dynamická, dětem chyběla motivace. Zápisy v sešitech jsou příliš dlouhé (děti opisují text z učebnice), jejich kontrola ze strany učitelky je nedostatečná. V průběhu vyučovacího procesu ve II. třídě nebyly zařazeny relaxační prvky.

V obou hodinách se vyučující málo zaměřily na spisovné vyjadřování.

Jedna hodina je hodnocena jako spíše nadprůměrná, druhá hodina byla průměrná.

12 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Pedagogický sbor věnuje pozornost úrovni chování žáků, snaží se je vést k vzájemné slušnosti, toleranci a zodpovědnosti. V průběhu inspekční činnosti bylo vystupování a jednání dětí velmi pěkné. Při výuce žáci prokázali dobré pracovní návyky, byli vedeni k samostatnosti, k sebehodnocení, k odpovědnosti a ochotě pomoci druhým. Vyjadřovacím schopnostem žáků je třeba věnovat neustále pozornost. Ve většině hodin měli dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů.

Stupeň hodnocení - spíše nadprůměrný.

13 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Výčet školních a mimoškolních aktivit zaznamenává výroční zpráva. Žáci navštěvují divadelní představení a výstavy. Jsou pro ně pořádány besedy s různou tematikou (ekologická výchova, drogová problematika, dopravní výchova aj.). Pro veřejnost škola připravila výstavku spojenou s kulturním programem, organizuje vlastní akce (Uklidme svět aj.). Žáci se zúčastňují soutěží na místní a okresní úrovni; mají možnost realizovat se v zájmových kroužcích.

Škola využívá aktivit k pozitivnímu rozvoji osobnosti žáka. Rozsah a zaměření akcí doplňujících výchovně-vzdělávací činnost jsou spíše nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Nejsou zpracovány koncepční záměry školy, plánování výchovně-vzdělávací práce je nedostatečné. Není vytvořen systém kontroly. Řízení školy je hodnoceno jako podprůměrné. Ve vedení povinné dokumentace jsou nedostatky, má však dobrou administrativní úroveň. Plnění učebních plánů v 5. ročníku (předmět vlastivěda a přírodověda) neodpovídá přijatému vzdělávacímu programu Základní škola, č.j. 16 847/96-2. Personální struktura je spíše podprůměrná, informační systém má průměrnou úroveň. Při rozdělování nadtarifních složek se uplatňuje diferenciacce. Finanční prostředky ze státního rozpočtu využívá škola sice hospodárně, ale přesto byly v této oblasti zjištěny nedostatky.

Materiálně-technické a psychohygienické podmínky umožňují realizovat vzdělávací program, jsou průměrné. Pro hodnocení prospěchu žáků je využíváno v rozporu s právní normou nestandardních postupů. Výchovně-vzdělávací práci lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou. Pro osobnostní rozvoj žáků vytváří škola dobré předpoklady.

Celkové hodnocení školy - stupeň spíše podprůměrný.

Doporučení ředitele školy:

- zpracovat koncepční záměry školy
- sestavovat roční plán výchovně-vzdělávací činnosti školy
- vytvořit systém kontrolní činnosti
- odstranit nedostatky ve vedení povinné dokumentace a v inventarizaci majetku.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Mgr. Miroslava Březinová, v. r.

člen týmu Jan Zapach, v. r.

V Berouně dne 15. února 1999

Přílohy: -0-

Inspekční zprávu jsem převzala dne 8. března 1999

razítko

Podpis ředitelky školy: Taťána Houdková, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Praskolesy	1999-03-23	022 128/99-5067
Školský úřad: ŠÚ Beroun	1999-03-24	Palivcová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
1999-03-23	022 142/99-5067	Podány dílčí připomínky k obsahu inspekční zprávy.